

Питання до іспиту з патофізіології (основна програма)

1. Предмет і завдання патологічної фізіології, зв'язок з іншими науками, значення для клініки. Виникнення патологічної фізіології як навчальної дисципліни (В.В.Пашутін).
2. Методи патологічної фізіології. Експеримент, його значення для розв'язання фундаментальних проблем медицини. Види експерименту. Основні етапи проведення експериментальних досліджень.
3. Українська патофізіологічна школа. Внесок О.О.Богомольця у розвиток вітчизняної науки загалом і патологічної фізіології зокрема.
4. Основні напрями розвитку вчення про хворобу: гуморальний (Гіппократ), солідарний (Демокріт), целюлярний (Р.Вірхов). Розвиток зазначених напрямів на сучасному етапі.
5. Основні поняття загальної нозології: здоров'я, норма, хвороба.
6. Основні поняття загальної нозології: патологічний процес, патологічний стан, патологічна реакція. Типові патологічні процеси. Принципи класифікації хвороб.
7. Визначення поняття "етіологія". Роль причин та умов у виникненні хвороб. Основні напрями вчення про етіологію: монокаузалізм, кондиціоналізм, конституціоналізм, психосоматична концепція.
8. Класифікація етіологічних факторів. Поняття про фактори ризику. Вплив соціальних чинників на виникнення хвороб. "Хвороби цивілізації". Показати на прикладі атеросклерозу.
9. Визначення поняття "патогенез". Руйнівні та пристосувальні явища в патогенезі (на прикладі крововтрати). Значення місцевого та загального в патогенезі (на прикладі запалення).
10. Причиново-наслідкові зв'язки в патогенезі, їх варіанти. Роль "circulus vitiosus" у патогенезі (на прикладах пошкодження клітини, шоку). Специфічні та неспецифічні механізми розвитку хвороб.
11. Загальна дія високої температури на організм. Захисні компенсаторні реакції і власне патологічні зміни в організмі при гіпертермії.
12. Місцева дія високої температури на організм. Опікова хвороба, її стадії.
13. Патогенна дія низької температури на організм. Захисні компенсаторні реакції і власне патологічні зміни в організмі при гіпотермії.
14. Види іонізуючого випромінювання та їх патогенна дія. Сутність прямого і непрямого впливу радіації на клітини.

15. Форми і стадії гострої променевої хвороби. Патогенез основних її синдромів.
16. Патогенні фактори, що діють на організм в умовах високого атмосферного тиску. Хвороба декомпресії, патогенез. Вибухова декомпресія.
17. Фактори, що визначають патогенну дію електричного струму на організм. Можливі причини смерті при ураженні електричним струмом.
18. Патогенна дія на організм інфрачервоного і ультрафіолетового випромінювання. Поняття про фотосенсибілізацію.
19. Спадкові і вроджені хвороби, визначення понять. Сутність мутацій, їхні причини та наслідки. Механізми репарації ДНК.
20. Моно- та полігенні спадкові хвороби. Типи спадкування, навести приклади. Методи вивчення спадкових хвороб.
21. Сутність хромосомних і геномних мутацій. Хромосомні хвороби, їх характеристика.
22. Поняття про конституцію. Її роль у патології. Класифікація типів конституції за Гіппократом, Сіго, Кречмером, Павловим, Богомольцем.
23. Старіння. Структурні, функціональні та біохімічні прояви старіння.
24. Основні закономірності процесу старіння. Сутність сучасних теорій старіння.
25. Поняття про реактивність. Види реактивності, фактори, що впливають на неї.
26. Поняття про резистентність. Сутність пасивної і активної резистентності. Механізми неспецифічної резистентності, що забезпечують стійкість організму до дії інфекційних агентів.
27. Роль фізіологічної системи сполучної тканини в резистентності організму до дії патогенних агентів (О.Богомолець). Біологічні бар'єри, їх класифікація.
28. Фагоцитоз: стадії та механізми кожної з них. Екзо- та ендогенні хемотаксини.
29. Засоби знищення бактерій фагоцитами. Порушення фагоцитозу: причини, механізми, наслідки. 30. Імунологічна реактивність: гуморальні та клітинні механізми. Види порушень.
31. Первинні імунодефіцити: класифікація, причини і механізми розвитку.
32. Вторинні імунодефіцити: причини, механізми розвитку. Патогенез основних клінічних проявів порушень В- і Т-систем лімфоцитів.

33. Синдром набутого імунodefіциту (СНІД): етіологія, механізми імунологічної недостатності, наслідки.
34. Алергія: визначення поняття, принципи класифікації. Класифікація алергічних реакцій за Кумбсом і Джеллом.
35. Етіологія алергії. Класифікація алергенів. Стадії алергічних реакцій, їхня сутність.
36. Алергічні реакції I типу (анафілактичні): експериментальні моделі, основні клінічні форми, характеристика першої стадії.
37. Алергічні реакції I типу (анафілактичні): характеристика другої стадії. Роль тканинних базофілів. 38. Місцеві і загальні прояви анафілактичних реакцій. Патогенез анафілактичного шоку.
39. Алергічні реакції II типу (цитотоксичні): експериментальне моделювання, основні клінічні форми, характеристика стадій. Механізми цитолізу. Гемотрансфузійний шок.
40. Алергічні реакції III типу (імунокомплексні): відтворення в експерименті, основні клінічні форми, характеристика стадій. Патогенна дія імунних комплексів. Сироваткова хвороба.
41. Алергічні реакції IV типу (гіперчутливість сповільненого типу): основні клінічні форми, характеристика стадій. Роль лімфокінів. Реакція відторгнення трансплантату.
42. Аутоалергічні хвороби. Причини та механізми розвитку. Патогенетичні засади попередження та лікування алергії. Десенсибілізація.
43. Ушкодження клітини: класифікація, основні ознаки. Насильницький і цитопатичний варіанти ушкодження клітини.
44. Роль ліпідних механізмів в ушкодженні клітини. Сутність пероксидного окиснення ліпідів.
45. Активні форми кисню і продукти вільнорадикального окислення як фактори ушкодження клітин. Системи антиоксидантного захисту. Антиоксидантна недостатність.
46. Роль іонів кальцію, водно-електролітних порушень і порушень кислотно-основної рівноваги в ушкодженні клітин.
47. Механізми і прояви ушкодження субклітинних структур: плазматичної мембрани, мітохондрій, ендоплазматичного ретикулуму, лізосом.
48. Механізми загибелі клітин. Порівняльна характеристика некрозу і апоптозу.

49. Артеріальна гіперемія: характеристика, причини і механізми розвитку, наслідки.
50. Роль нервових і гуморальних факторів у розвитку артеріальної гіперемії. Значення ендотелію в регуляції тонуусу кровоносних судин.
51. Венозна гіперемія: причини, ознаки, місцеві і загальні наслідки.
52. Ішемія: визначення поняття, ознаки, причини і механізми розвитку, наслідки.
53. Механізми ішемічного ушкодження тканин. Стадії патогенезу, їхня сутність.
54. Стаз: основні варіанти та їхні причини.
55. Тромбоз: визначення поняття, основні патогенетичні фактори і фази тромбоутворення.
56. Причини і механізми адгезії та агрегації тромбоцитів при тромбоутворенні.
57. Емболія: визначення поняття, види емболії.
58. Порухення мікроциркуляції. Класифікація. Характеристика сладж-синдрому. Причини і механізми розвитку. Типові порухення місцевого лімфообігу.
59. Запалення: визначення поняття, основні ознаки, стадії. Первинна і вторинна альтерація: причини та механізми.
60. Фізично-хімічні зміни і порухення обміну речовин у вогнищі запалення.
61. Медіатори запалення, їхня класифікація. Роль лізосомних факторів у патогенезі запального процесу.
62. Роль продуктів тканинних базофілів у патогенезі запалення.
63. Медіатори запалення плазмового походження. Їхня роль у патогенезі запального процесу.
64. Похідні арахідонової кислоти як медіатори запалення. Їхня роль у патогенезі цього патологічного процесу.
65. Роль цитокінів у розвитку місцевих і загальних проявів запалення.
66. Порухення місцевого кровообігу при запаленні (Ю.Конгейм). Механізми розвитку артеріальної та венозної гіперемії у вогнищі запалення.

67. Механізми ексудації у вогнищі запалення. Причини і механізми зростання проникності кровоносних судин. Фази підвищення проникності судинної стінки.
68. Послідовність та механізми еміграції лейкоцитів у вогнищі запалення. Крайове стояння лейкоцитів, його механізми.
69. Поняття про адгезивні білки лейкоцитів та ендотеліальних клітин. Їхня роль в еміграції лейкоцитів в осередок запалення.
70. Сутність проліферації як компоненту запалення. Поняття про фактори росту та механізми їх дії. Вплив гормональних чинників на патогенез запалення.
71. Загальні прояви запалення, їх патогенез. Білки гострої фази запалення.
72. Гарячка: визначення поняття, етіологія. Первинні та вторинні пірогени, їхнє походження та механізми дії.
73. Патогенез гарячки. Роль інтерлейкіну-1 і простагландинів E.
74. Стадії гарячки. Механізми порушень терморегуляції на різних стадіях гарячки. Типи температурних кривих.
75. Захисне пристосувальне значення гарячки. Власне патологічні зміни фізіологічних функцій та обміну речовин при гарячці. Принципова відмінність гарячки і гіпертермії.
76. Пухлини: визначення поняття, основні відмінності доброякісного і злроякісного пухлинного росту. Методи експериментального вивчення пухлин.
77. Етіологія пухлин. Роль хімічних чинників у виникненні злроякісних пухлин. Класифікація та характеристика основних груп хімічних канцерогенів.
78. Хімічні канцерогени прямої і непрямой дії. Стадії хімічного канцерогенезу. Поняття про пухлинну прогресію.
79. Роль фізичних факторів у виникненні злроякісних пухлин. Канцерогенна дія іонізуючої радіації. «Пластмасовий» канцерогенез.
80. Роль вірусів у виникненні пухлин. Класифікація онкогенних вірусів, етапи вірусного онкогенезу. 81. Поняття про вірусні, клітинні онкогени, протоонкогени та антионкогени. Класифікація вірусних онкогенів і протоонкогенів. Механізми перетворення протоонкогенів у клітинні онкогени.

82. Мутаційний та епігеномний механізми вірусного онкогенезу. Молекулярні механізми канцерогенезу під впливом хімічних і фізичних факторів.
83. Особливості росту злоякісних пухлинних клітин в умовах *in vitro* та злоякісних пухлин *in vivo*.
84. Механізми інфільтративного росту та метастазування злоякісних пухлин.
85. Вплив пухлини на організм. Патогенез ракової кахексії. 4
86. Фактори, що впливають на розвиток злоякісних пухлин. Механізми протипухлинного захисту. 87. Голодування. Класифікація. Особливості абсолютного і неповного голодування.
88. Характеристика періодів повного голодування з водою. Особливості обміну речовин у різні періоди голодування. Фактори, що впливають на максимально можливу тривалість повного голодування з водою.
89. Білково-калорійна недостатність, її форми. Патогенез основних клінічних проявів.
90. Порушення енергетичного обміну. Основні причини розладів постачання клітин поживними речовинами і причини внутрішньоклітинних порушень енергетичного обміну.
91. Центральні внутрішньоклітинні катаболічні шляхи. Основні причини їх порушень.
92. Основні причини порушень біологічного окиснення в мітохондріях клітин. Що таке роз'єднання окиснення і фосфорування, які його механізми?
93. Основні наслідки дефіциту АТФ для життєдіяльності клітин. Приклади «зачарованих кіл» у розвитку енергодефіцитного стану в клітинах.
94. Що таке основний обмін? Зовнішні фактори, що впливають на нього. Приклади змін основного обміну за умов патології.
95. Гормони, що беруть участь в регуляції вуглеводного обміну. Інсулін, його «мішені» та основні біологічні ефекти. Механізми впливу інсуліну на рівень глюкози в крові.
96. Контрінсулярні гормони. Механізми їх впливу на рівень глюкози в крові.
97. Гіпоглікемія. Механізми її розвитку та клінічні ознаки. Гіпоглікемічна кома.
98. Гіперглікемія. Механізми її розвитку при недостатності інсуліну.

99. Цукровий діабет. Визначення і класифікація. Порівняльна характеристика цукрового діабету I і II типів.
100. Експериментальні моделі цукрового діабету.
101. Причини і механізми розвитку цукрового діабету I типу.
102. Цукровий діабет II типу, його причини. Етапи патогенезу цукрового діабету II типу з ожирінням.
103. Клінічні ознаки цукрового діабету, зумовлені гіперглікемією.
104. Порушення жирового, білкового, водно-електролітного обмінів та кислотно-основної рівноваги при цукровому діабеті.
105. Види коматозних станів при цукровому діабеті. Основні ускладнення цієї хвороби.
106. Діабетичні макроангіопатії, мікроангіопатії і нейропатії. Механізми їх розвитку.
107. Порушення жирового обміну: основні причини та прояви. Причини порушень перетравлювання і всмоктування ліпідів у кишках.
108. Класи ліпопротеїдів плазми крові, їхня порівняльна характеристика. Що таке «модифіковані» ліпопротеїди?
109. Порушення транспорту ліпідів крові. Гіперліпопротеїнемія: принципи класифікації, причини та механізми виникнення.
110. Ожиріння, його види. Причини первинного і вторинного ожиріння. Експериментальне моделювання.
111. Механізми збільшення маси жирової тканини при ожирінні. Патогенетичне значення ожиріння.
112. Гіперкетонемія. Її причини. Які порушення в організмі обумовлюються нею.
113. Позитивний та негативний азотистий баланс. Приклади. Основні причини порушення біосинтезу білків у клітинах.
114. Зміни білкового складу крові, їх причини. Види гіперазотемії.
115. Спадково зумовлені порушення обміну амінокислот. Характеристика фенілкетонурії, тирозинозу, алкаптонурії, альбінізму.
116. Порушення обміну пуринових основ. Подагра, її фактори ризику, патогенез.

117. Гормони, що беруть участь в регуляції водно-електролітного обміну, механізми їх дії.
118. Позаклітинне зневоднення, його причини, основні захисні компенсаторні реакції організму. Синдром ангідремії.
119. Позаклітинна гіпергідрія. Її причини, захисні компенсаторні реакції організму.
120. Суть і приклади ізоосмолярних, гіпоосмолярних та гіперосмолярних гіпогідрії і гіпергідрії.
121. набряки, їх класифікація. Механізми розвитку набряків, навести приклади кожного з них.
122. Внутрішньоклітинне зневоднення і внутрішньоклітинна гіпергідрія. Їхні причини і прояви. Механізми набряку клітин при їх ушкодженні. 5
123. Гіпернатріємія і гіпонатріємія. Причини, захисні компенсаторні реакції, патогенетичне значення.
124. Гіперкаліємія і гіпокаліємія. Причини, захисні компенсаторні реакції, патогенетичне значення. 125. Гормони, що беруть участь в регуляції фосфорно-кальцієвого обміну, механізми їх дії та ефекти.
126. Гіпокальціємія. Причини, захисні компенсаторні реакції, патогенетичне значення.
127. Рахіт, патогенетичні його варіанти. Причини і механізми розвитку основних проявів кальципенічного і фосфопенічного рахіту.
128. Гіперкальціємія. Причини, захисні компенсаторні реакції, патогенетичне значення.
129. Гіпофосфатемія і гіперфосфатемія. Причини, патогенетичне значення.
130. Фізично-хімічні і фізіологічні механізми підтримання кислотно-основної рівноваги. Буферні системи, роль зовнішнього дихання і нирок.
131. Газовий ацидоз. Причини розвитку, компенсаторні реакції та патологічні зміни в організмі, показники кислотно-основної рівноваги, принципи корекції.
132. Негазовий ацидоз. Класифікація, причини розвитку, компенсаторні реакції та патологічні зміни в організмі, показники кислотно-основної рівноваги, принципи корекції.
133. Газовий алкалоз. Причини розвитку, компенсаторні реакції та патологічні зміни в організмі, показники кислотно-основної рівноваги, принципи корекції.

134. Негазовий алкалоз. Класифікація, причини розвитку, компенсаторні реакції та патологічні зміни в організмі, показники кислотно-основної рівноваги, принципи корекції.
135. Зв'язок між порушеннями кислотно-основної рівноваги і електролітного обміну.
136. Порушення загального об'єму крові, класифікація. Навести приклади.
137. Етіологія та патогенез крововтрати. Захисні компенсаторні реакції організму.
138. Гостра крововтрата. Власне патологічні зміни в організмі. Геморагічний шок.
139. Еритроцитоз: різновиди, причини й механізми розвитку.
140. Якісні зміни еритроцитів: регенераторні форми, дегенеративні зміни, клітини патологічної регенерації.
141. Анемія: визначення поняття, принципи класифікації. Гематологічні й загальні клінічні ознаки. 142. Постгеморагічна анемія: види, причини, патогенез, картина крові.
143. Гемолітичні анемії. Класифікація. Причини і механізми внутрішньосудинного і внутрішньоклітинного гемолізу еритроцитів.
144. Набуті гемолітичні анемії. Причини і механізми розвитку. Картина крові. Основні клінічні прояви.
145. Імунні гемолітичні анемії, механізми розвитку. Гемолітична хвороба новонароджених.
146. Спадкові гемолітичні анемії. Характеристика мембранопатій, ферментопатій, гемоглобінопатій.
147. Гіпопластична анемія: етіологія, патогенез, картина крові, механізми розвитку основних клінічних прояв.
148. Залізодефіцитна анемія: етіологія, патогенез, картина крові, механізми розвитку основних клінічних прояв.
149. Мегалобластичні анемії: етіологія, патогенез, картина крові, механізми розвитку основних клінічних проявів.
150. Лейкоцитози: види, причини та механізми розвитку.
151. Зміщення лейкоцитарної формули: види, гематологічна характеристика. Лейкемоїдні реакції. 152. Лейкопенії : види, причини та механізми розвитку. Агранулоцитоз.

153. Лейкози: визначення поняття, класифікація. Докази пухлинної природи, відмінності від інших злоякісних пухлин.
154. Основні відмінності патогенезу гострих і хронічних лейкозів. Картина крові при різних видах лейкозів. Механізми розвитку основних клінічних проявів. 6
155. Етіологія лейкозів: роль хімічних, фізичних та біологічних факторів. Докази вірусного походження лейкозів. Значення спадковості.
156. Роль судинної стінки і тромбоцитів у гемостазі. Судинно-тромбоцитарний гемостаз, його характеристика.
157. Механізми адгезії та агрегації тромбоцитів.
158. Коагуляційний гемостаз, його характеристика. Фактори зсідання крові, фази цього процесу. 159. Геморагічний діатез. Класифікація. Вазопатії: етіологія і патогенез.
160. Тромбоцитопенії і тромбоцитопатії. Етіологія і патогенез.
161. Порушення коагуляційного гемостазу. Причини та механізми порушень окремих фаз зсідання крові.
162. Антикоагулянтна і фібринолітична системи крові, можливі причини і прояви їх порушень.
163. Синдром дисемінованого внутрішньосудинного зсідання крові. Причини і механізми розвитку. Поняття про «гуморальний протеазний вибух».
164. Фази ДВЗ-синдрому. Їхня сутність і механізми розвитку.
165. Тромбофільні діатези. Механізми розвитку.
166. Недостатність кровообігу, принципи класифікації. Види серцевої недостатності. Види перевантажень серця.
167. Механізми негайної компенсації серця при його перевантаженнях. Їхня сутність.
168. Компенсаторна гіпертрофія серця, стадії та механізми розвитку.
169. Особливості гіпертрофованого міокарда, що є передумовою розвитку його декомпенсації. 170. Міокардіальна форма серцевої недостатності. Молекулярні механізми порушень скоротливої функції міокарда.
171. Вплив іонів калію і кальцію на скорочувальну функцію міокарда. Порівняльна характеристика гіпокальцієвого і гіперкальцієвого варіантів недостатності серця.

172. Порушення гемо- та кардіодинаміки за умов недостатності кровообігу. Механізми основних проявів серцевої недостатності (ціанозу, задишки, набряків).
173. Позаміокардіальна недостатність серця. Її причини. Сутність компенсаторних механізмів при перикардиті.
174. Аритмії серця, їхня класифікація. Аритмії, пов'язані з порушеннями автоматизму. Причини та механізми.
175. Аритмії, пов'язані з порушеннями збудливості. Причини та механізми. Види екстрасистол, їхня характеристика.
176. Аритмії, пов'язані з порушенням провідності серця. Види блокад серця, їхня характеристика. 177. Аритмії, що виникають у результаті одночасного порушення збудливості і провідності. Причини і характеристика миготливої аритмії. Суть механізму повторного входження імпульсів. 178. Особливості вінцевого кровообігу в серці. Механізми його регуляції.
179. Недостатність вінцевого кровообігу, її причини. Механізми розвитку ішемії міокарда.
180. Вплив недостатності вінцевого кровообігу на серце. Реперфузійний синдром.
181. Ішемічна хвороба серця. Інфаркт міокарда: етіологія, патогенез, роль катехоламінів.
182. Механізми розвитку основних клінічних проявів інфаркту міокарда. Кардіогенний шок.
183. Некоронарогенні ушкодження серця, їх патогенез, відтворення в експерименті.
184. Артеріосклероз, його різновиди і патогенетична сутність. Порівняльна характеристика атеросклерозу і артеріосклерозу Менкеберга.
185. Атеросклероз, визначення поняття. Етіологія, експериментальні моделі.
186. Плазмова концепція патогенезу атеросклерозу: роль загальних порушень обміну ліпідів в атерогенезі. 7
187. Судинна концепція патогенезу атеросклерозу: роль місцевих факторів судинної стінки у розвитку її уражень.
188. Артеріальна гіпертензія та гіпотензія, їхні гемодинамічні варіанти. Експериментальні моделі артеріальної гіпертензії.
189. Етіологія первинної артеріальної гіпертензії. Роль нервових чинників, порушень ендокринної системи і нирок у її розвитку.

190. Сутність дисрегуляторної і мембранної концепції патогенезу гіпертонічної хвороби.
191. Недостатність зовнішнього дихання. Класифікація. Патогенез основних клінічних проявів. Механізми розвитку задишки.
192. Порушення альвеолярної вентиляції. Позалегенові і легенові причини розвитку. Патогенетичні варіанти вентиляційної недостатності дихання.
193. Дисрегуляторні механізми порушень альвеолярної вентиляції. Види порушень частоти, глибини та ритму дихання. Періодичне і термінальне дихання, їхні етіологія та патогенез.
194. Рестриктивна недостатність дихання. Причини. Пневмоторакс, ателектаз.
195. Обструктивна недостатність дихання. Причини. Механізм порушень вентиляції при емфіземі та бронхіальній астмі.
196. Асфіксія. Її причини та патогенез.
197. Паренхіматозна недостатність дихання. Причини та механізми порушень дифузії газів в легенях.
198. Причини порушень легеневої перфузії. Гіпертензія малого кола кровообігу, механізми розвитку.
199. набряк легень, його механізми. Синдром емболії малого кола кровообігу.
200. Зміни загальних і місцевих вентиляційно-перфузійних відношень, їх значення для розвитку недостатності зовнішнього дихання.
201. Гіпоксія. Класифікація. Механізми зменшення напруги кисню в тканинах.
202. Гіпоксична, дихальна та циркуляторна гіпоксія. Їхня порівняльна характеристика.
203. Кров'яна гіпоксія. Причини, характеристика. Тканинна гіпоксія.
204. Захисні компенсаторні реакції організму при кисневому голодуванні, їхня спрямованість.
205. Механізми гіпоксичного ушкодження клітин. Періоди їх гострої гіпоксії, динаміка змін у центральній нервовій системі.
206. Недостатність травлення. Її класифікація. Принципи експериментального моделювання.
207. Диспептичний синдром. Механізми анорексії, печії та відрижки.

208. Диспептичний синдром. Механізми нудоти і блювоти.
209. Диспептичний синдром. Механізми метеоризму, закрепів і проносів.
210. Причини і механізми зневоднення, порушення кислотно-основної рівноваги, кишкової аутоінтоксикації і болю при ураженнях травної системи.
211. Причини порушень травлення в порожнині рота. Розлади слиновиділення. Етіологія пародонтиту.
212. Карієс зубів. Етіологія і патогенез.
213. Шлункова гіперсекреція, її значення. Експериментальне моделювання.
214. Патогенетичні варіанти виразок шлунка. Їхня характеристика, експериментальне моделювання.
215. Виразкова хвороба. Сучасні уявлення про її етіологію та патогенез. Роль гелікобактерної інфекції.
216. Шлункова гіпосекреція, її значення. Експериментальне моделювання.
217. Панкреатична гіперсекреція і гіпосекреція. Їхні причини та значення.
218. Гострий панкреатит. Етіологія. Патогенетичні варіанти, їхня характеристика.
219. Панкреатичний шок. Механізми розвитку. Основні синдроми.
220. Шлункові і кишкові дискінезії. Їхні варіанти. Механізми розвитку, значення. 8
221. Кишкова непрохідність: класифікація, механізми розвитку основних синдромів.
222. Порушення порожнинного і пристінного травлення в кишках. Синдроми мальдигестії і мальабсорбції. Їхня сутність і механізми розвитку.
223. Недостатність печінки. Принципи класифікації. Експериментальне моделювання.
224. Причини і механізми порушень метаболічних функцій печінки: розлади вуглеводного, ліпідного, білкового обміну, обміну вітамінів та гормонів за умов печінкової недостатності.
225. Причини і механізми порушень антитоксичної функції печінки. Синдром гепатоцеребральної недостатності. Печінкова кома, її варіанти, патогенез.
226. Причини і механізми порушень екскреторної функції печінки. Жовтяниці, їх види. Холемічний і ахолічний синдроми.

227. Механічна жовтяниця. Причини і механізми розвитку. Характеристика порушень пігментного обміну.
228. Печінкові жовтяниці, класифікація. Причини і механізми розвитку. Характеристика порушень пігментного обміну.
229. Гемолітична жовтяниця. Причини і механізми розвитку. Характеристика порушень пігментного обміну.
230. Дисхолія. Причини і механізми виникнення жовчних каменів. Дискінезії жовчного міхура і жовчних проток.
231. Причини і механізми порушень гемодинамічних функцій печінки. Синдром портальної гіпертензії. Патогенез асцити.
232. Причини і механізми порушень клубочкової фільтрації.
233. Причини і механізми порушень каналцевої реабсорбції та секреції.
234. Причини та механізми розвитку кількісних змін сечі. Олігурія, анурія, поліурія.
235. Порушення екскреторної функції нирок. Причини і механізми гіпостенурії та ізостенурії. Протеїнурія, гематурія, циліндрурія, лейкоцитурія.
236. Гостра ниркова недостатність. Етіологія і патогенез. Стадії розвитку, їхня характеристика.
237. Хронічна ниркова недостатність. Стадії розвитку. Уремічний синдром і уремічна кома, їх патогенез.
238. Механізми розвитку загальних проявів недостатності функції нирок: набряків, порушень кислотно-основної рівноваги, остеодистрофії.
239. Механізми розвитку загальних проявів недостатності функції нирок: артеріальної гіпертензії, анемії, порушень гемостазу.
240. Нефротичний синдром, його патогенез і основні прояви.
241. Гострий гломерулонефрит. Етіологія і патогенез. Експериментальні моделі.
242. Сечокам'яна хвороба, її етіологія та патогенез.
243. Дисрегуляторні і власне залозисті порушення ендокринної функції. Розлади гіпоталамогіпофізарної регуляції. Причини і механізми порушень біосинтезу, депонування та секреції гормонів.

244. Периферичні порушення ендокринної функції. Розлади транспорту і метаболічної інактивації гормонів. Порушення рецепції гормонів та систем внутрішньоклітинних посередників їх дії.
245. Порушення функцій аденогіпофіза. Патогенез основних проявів гіпер- та гіпопітуїтаризму.
246. Порушення функцій нейрогіпофіза. Патогенез основних проявів.
247. Низькодозові та високкодозові ефекти глюкокортикоїдних гормонів.
248. Гостра і хронічна недостатність кори надниркових залоз. Етіологія. Патогенез основних проявів.
249. Гіперфункція кори надниркових залоз: етіологія і патогенез первинного та вторинного гіперальдостеронізму. 9
250. Гіперфункція кори надниркових залоз: етіологія і патогенез синдрому Іценка-Кушинга. Дисфункція кори надниркових залоз: адреногенітальний синдром.
251. Гіпотиреоз. Причини. Механізми розвитку основних проявів.
252. Гіпертиреоз. Причини. Механізми розвитку основних проявів.
253. Гіпофункція і гіперфункція прищитоподібних залоз. Етіологія, патогенез, основні прояви.
254. Чоловічий гіпергонадизм і гіпогонадизм. Причини. Механізми розвитку основних проявів. 255. Жіночий гіпергонадизм і гіпогонадизм. Причини. Механізми розвитку основних проявів.
256. Стрес і загальний адаптаційний синдром, стадії та механізми розвитку. Поняття про "хвороби адаптації".
257. Причини і механізми порушень електрофізіологічних та нейрохімічних процесів у нервовій системі.
258. Порушення чутливості, що виникають при ушкодженні різних структур нервової системи.
259. Біль. Особливості больової чутливості. Класифікація болю. Порівняльна характеристика раннього і пізнього болю.
260. Причини і теорії механізмів болю. Хронічний біль, його клінічні форми. Загальні реакції організму на біль.
261. Антиноцицептивні механізми. Основні принципи знеболювання.
262. Причини і механізми порушень нервово-м'язової передачі. Міастенія.

263. Порушення рухової функції нервової системи. Периферичні і центральні паралічі та парези. Спінальний шок.

264. Порушення рухової функції нервової системи. Рухові порушення підкіркового та мозочкового походження. Судоми.

265. Порушення трофічної функції нервової системи. Патогенез нейродистрофічного процесу. Структурні, функціональні та біохімічні зміни в денервованих органах і тканинах. 266. Особливості енергетичного обміну і кровообігу в головному мозку. Гострі і хронічні розлади мозкового кровообігу. Інсульти.

267. Причини і механізми набряку і набухання мозку. Внутрішньочерепна гіпертензія.

268. Причини ушкодження нейронів головного мозку. Значення уражень нейроглії для розвитку патологічних процесів у структурах мозку.

269. Поняття про шок. Види шоку. Механізми порушення загальної гемодинаміки і мікроциркуляції за умов шоку.

270. Поняття про кому. Ендогенні та екзогенні комі. Механізми розвитку коматозних станів.